

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1999

Vyhlásené: 17.11.1999 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.2000 do: 31.12.2003

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

301

ZÁKON

z 2. novembra 1999,

**ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 542/1990
Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení
neskorších predpisov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Slovenskej národnej rady č. 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 84/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona č. 6/1998 Z. z. a zákona č. 5/1999 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 písm. a) a v nadpise § 3 sa vypúšťa slovo „(vedúci)“.
2. V § 2 sa za písmeno c) vkladá nové písmeno d), ktoré znie:
„d) Štátna školská inšpekcia,“.
Doterajšie písmená d) a e) sa označujú ako písmená e) a f).
3. V § 3 odsek 1 znie:

„(1) Školu riadi riaditeľ školy a školské zariadenie riadi riaditeľ školského zariadenia. Riaditeľa školy a riaditeľa školského zariadenia vymenúva a odvoláva zriaďovateľ podľa tohto zákona (§ 5 ods. 1) alebo zriaďovateľ podľa osobitného predpisu³⁾ na návrh príslušnej rady školy alebo na návrh príslušnej rady školského zariadenia (ďalej len „rada školy“); rada školy podáva návrh na vymenovanie na základe výberového konania. Ak ide o súkromnú školu, súkromné školské zariadenie, cirkevnú školu a cirkevné školské zariadenie, riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia vymenúva a odvoláva zriaďovateľ^{3a)} po vyjadrení príslušnej rady školy.“

Poznámky pod čiarou k odkazu 3 a 3a znejú:

„3) § 10 zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

3a) § 57a a 57b zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.“

4. V § 3 sa za odsek 1 vkladajú nové odseky 2 a 3, ktoré znejú:

„(2) Zriaďovateľ uvedený v odseku 1 môže odvolať riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia,

- a) ak pri zistení porušenia zákonov alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov rada školy nepredloží do 30 dní od oboznámenia sa s výsledkami kontroly návrh na odvolanie riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia; zriaďovateľ pred rozhodnutím o odvolaní riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia vždy požiada príslušnú radu školy o vyjadrenie,

b) na návrh hlavného školského inšpektora [§ 8a ods. 3 písm. e)]; hlavný školský inšpektor si pred predložením návrhu vždy vyžiada vyjadrenie príslušnej rady školy.

(3) Ak príslušná rada školy nepredloží zriaďovateľovi na jeho žiadosť vyjadrenie podľa odsekov 1 a 2 do 30 dní, zriaďovateľ rozhodne o vymenovaní alebo o odvolaní riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia bez vyjadrenia príslušnej rady školy.“.

Doterajšie odseky 2 až 6 sa označujú ako odseky 4 až 8.

5. V § 3 ods. 7 sa v úvodnej vete slová „(odsek 3 a 4)“ nahrádzajú slovami „(odseky 5 a 6)“ a slová „(§ 7 ods. 6)“ sa nahrádzajú slovami „(§ 7 ods. 3)“.

6. V § 5 ods. 5 sa vypúšťa písmeno m).

7. V § 5 ods. 6 prvá veta znie:

„Okresný úrad a krajský úrad najmenej jedenkrát ročne informujú verejnosť, príslušnú okresnú školskú radu a príslušnú krajskú školskú radu (§ 7 ods. 4 a 5) a miestnu samosprávu o stave škôl a školských zariadení vo svojej pôsobnosti.“.

8. V § 6 ods. 2 sa vypúšťa písmeno b).

Doterajšie písmeno c) sa označuje ako písmeno b).

9. V § 6 ods. 4 sa vypúšťa písmeno c).

Doterajšie písmená d) až k) sa označujú ako písmená c) až j).

10. § 7 vrátane nadpisu znie:

„§ 7

Orgány školskej samosprávy

(1) Školskú samosprávu vykonávajú tieto orgány:

- a) rada školy alebo rada školského zariadenia,
- b) okresná školská rada,
- c) krajská školská rada.

(2) Rada školy, okresná školská rada a krajská školská rada sú iniciatívne a poradné samosprávne orgány, ktoré vyjadrujú a presadzujú záujmy miestnej samosprávy, záujmy rodičov a pedagógov v oblasti výchovy a vzdelávania. Posudzujú činnosť škôl a školských zariadení z pohľadu školskej problematiky a z hľadiska ich poslania ako vzdelávacích ustanovizní. Plnia funkciu verejnej kontroly práce vedúcich zamestnancov škôl, školských zariadení, krajských úradov, okresných úradov a ďalších orgánov a ustanovizní, ktoré sa podieľajú na utváraní podmienok na výchovu a vzdelávanie na danom území.

(3) Rada školy

- a) navrhuje na základe výberového konania kandidáta na vymenovanie riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia; ak ide o súkromnú školu a súkromné školské zariadenie alebo o cirkevnú školu a cirkevné školské zariadenie, vyjadruje sa ku kandidátom na vymenovanie za riaditeľov týchto škôl a školských zariadení,
- b) navrhuje odvolanie alebo sa vyjadruje (§ 3 ods. 2) k návrhu na odvolanie riaditeľa školy a riaditeľa školského zariadenia; ak ide o súkromnú školu a súkromné školské zariadenie alebo o cirkevnú školu a cirkevné školské zariadenie, vyjadruje sa k návrhu na odvolanie riaditeľov týchto škôl a školských zariadení,
- c) vyjadruje sa ku koncepčným zámerom rozvoja školy alebo školského zariadenia a ku skutočnostiam uvedeným v § 3 ods. 7.

(4) Okresná školská rada

- a) vyjadruje sa k práci okresného úradu na úseku školstva, mládeže a telesnej kultúry, a to najmä ku skutočnostiam uvedeným v § 5 ods. 6,
- b) plní funkciu rady školy podľa odseku 3 písm. a) a b), ak príslušná rada školy nie je zriadená.

(5) Krajská školská rada

- a) vyjadruje sa k práci krajského úradu na úseku školstva, mládeže a telesnej kultúry, a to najmä ku skutočnostiam uvedeným v § 5 ods. 6,
- b) plní funkciu rady školy podľa odseku 3 písm. a) a b), ak príslušná rada školy nie je zriadená.

(6) Členmi orgánov školskej samosprávy sú zvolení zástupcovia pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov školy, zvolení zástupcovia rodičov, delegovaní zástupcovia obecného zastupiteľstva a zástupcovia ďalších orgánov a organizácií, ktoré sa podieľajú na výchove a vzdelávaní vrátane odborovej organizácie zamestnancov. Na stredných školách sú členmi orgánov školskej samosprávy aj žiaci príslušnej školy.

(7) Rada školského zariadenia^{3b)} sa zriaďuje v

- a) predškolských zariadeniach,
- b) liečebno-výchovných sanatóriách,
- c) diagnostických centrách,
- d) reedukačných detských domovoch,
- e) reedukačných domovoch pre mládež.

(8) Rada školského zariadenia podľa odseku 7 písm. b) až e) sa zriaďuje bez zástupcov rodičov.

(9) Rada školy sa skladá z 5 až 11 členov. Rada školy s 5 členmi sa môže ustanoviť len v školách a školských zariadeniach, v ktorých celkový počet zamestnancov nie je vyšší ako 10. Za ustanovenie rady školy zodpovedá zriaďovateľ školy alebo zriaďovateľ školského zariadenia.

(10) Okresná školská rada má 11 členov a krajská školská rada má 11 členov. Za ustanovenie okresnej školskej rady zodpovedá okresný úrad a za ustanovenie krajskej školskej rady zodpovedá krajský úrad.

(11) Členom rady školy nemôžu byť riaditeľ školy a jeho zástupca. Členom okresnej školskej rady a krajskej školskej rady nemôže byť zamestnanec okresného úradu ani zamestnanec krajského úradu, ktorý vykonáva pracovné činnosti na úseku školstva, mládeže a telesnej kultúry.

(12) Orgán školskej samosprávy je schopný uznášať sa, ak je na jeho zasadnutí prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov. Na platné uznesenie orgánu školskej samosprávy je potrebný nadpolovičný počet hlasov všetkých jeho členov.

(13) V novozriadenej škole alebo v novozriadenom školskom zariadení do vymenovania riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia podľa § 3 ods. 1 túto funkciu vykonáva osoba vymenovaná zriaďovateľom. V tejto škole alebo v školskom zariadení sa rada školy ustanoví najneskôr do troch mesiacov odo dňa zriadenia školy alebo školského zariadenia.

(14) Náklady na činnosť rady školy alebo rady školského zariadenia sa uhrádzajú z rozpočtu školy alebo školského zariadenia alebo z rozpočtu zriaďovateľa školy alebo zriaďovateľa školského zariadenia, náklady na činnosť okresnej školskej rady sa uhrádzajú z rozpočtu okresného úradu a náklady na činnosť krajskej školskej rady sa uhrádzajú z rozpočtu krajského úradu.^{3c)}

(15) Dĺžka funkčného obdobia orgánov školskej samosprávy je štyri roky.

(16) Podrobnosti o zložení orgánov školskej samosprávy, o spôsobe ich ustanovenia, o ich organizačnom a finančnom zabezpečení a obsahové náležitosti štatútov orgánov školskej samosprávy ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 3b a 3c znejú:

„3b) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov.

3c) § 4 písm. a) zákona č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.“.

11. Za § 7 sa vkladá § 7a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 7a Výberové konanie

(1) Výberové konanie na vymenovanie riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia vyhlasuje príslušný zriaďovateľ.

(2) Vyhlásenie výberového konania zriaďovateľ zverejní vhodným spôsobom zvyčajným v mieste školy alebo školského zariadenia najneskôr 30 dní pred jeho konaním. Vyhlásenie výberového konania obsahuje

- a) názov a adresu vyhlasovateľa výberového konania,
- b) názov funkcie, na ktorú sa výberové konanie uskutočňuje,
- c) kvalifikačné predpoklady na výkon funkcie podľa osobitného predpisu,^{3d)}
- d) osobnostné a špeciálne predpoklady uchádzačov na výkon funkcie (napríklad špecializačné druhy štúdia, publikačná činnosť, autorstvo učebníc, znalosť vyučovacieho jazyka a pod.),
- e) zoznam dokladov, ktoré treba pripojiť k prihláške do výberového konania,
- f) požiadavku na predloženie návrhu koncepcie rozvoja školy alebo školského zariadenia,
- g) termín podania prihlášky.

(3) Prihlášky uchádzačov o vymenovanie za riaditeľa školy alebo za riaditeľa školského zariadenia, ktoré prišli v ustanovenej lehote, zriaďovateľ spolu s dokladmi uvedenými v odseku 2 písm. c) až f) bezodkladne odstúpi príslušnej rade školy.

(4) Rada školy vo výberovom konaní posúdi predložené podklady jednotlivých uchádzačov a určí poradie navrhovaných kandidátov tajným hlasovaním. Zriaďovateľ môže na účely výberového konania vymenovať dvoch svojich zástupcov, ktorí sa zúčastňujú na práci rady školy pri výberovom konaní s poradným hlasom.

(5) Výsledky výberového konania rada školy bezodkladne odovzdá zriaďovateľovi s návrhom kandidáta na vymenovanie za riaditeľa školy alebo za riaditeľa školského zariadenia. O výsledku výberového konania zriaďovateľ oboznámi uchádzačov najneskôr do piatich dní od jeho skončenia.

- (6) Návrh rady školy, ktorý je podpísaný predsedom rady školy a jej členmi, obsahuje
- a) zoznam kandidátov, ktorí sa zúčastnili na výberovom konaní, a ich poradie podľa jeho výsledkov,
 - b) návrh kandidáta na vymenovanie za riaditeľa školy alebo za riaditeľa školského zariadenia.

(7) Ak príslušná rada školy nie je ustanovená alebo vo veci nekoná, výberové konanie podľa odsekov 3 až 6 vykoná príslušná okresná školská rada alebo príslušná krajská školská rada (§ 7 ods. 4 a 5).

(8) Členovia príslušnej rady školy pri výberovom konaní sú povinní zabezpečiť ochranu osobných údajov podľa osobitného predpisu.^{3e)}“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 3d a 3e znejú:

„3d) § 4 ods. 6 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 41/1996 Z. z. o odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických pracovníkov v znení neskorších predpisov.

3e) Zákon č. 52/1998 Z. z. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.“.

12. § 8 vrátane nadpisov znie:

„Školská inšpekcia

§ 8

Úlohy školskej inšpekcie

(1) Školská inšpekcia plní funkciu kontroly štátu nad úrovňou pedagogického riadenia, nad úrovňou výchovy a vzdelávania a materiálno-technických podmienok vrátane praktického vyučovania v školách a školských zariadeniach,¹⁾ v strediskách praktického vyučovania, na pracoviskách praktického vyučovania, v strediskách odbornej praxe a vo vzdelávacích ustanovizniach.

(2) Školskú inšpekciu vykonáva Štátna školská inšpekcia (§ 8a) prostredníctvom školských inšpektorov na základe poverenia hlavného školského inšpektora.

(3) Poverenie na výkon školskej inšpekcie musí obsahovať meno a priezvisko školského inšpektora, predmet inšpekčnej činnosti, označenie školy alebo školského zariadenia, čas trvania školskej inšpekcie, dátum vystavenia poverenia a podpis hlavného školského inšpektora.

(4) Školský inšpektor sa pri výkone školskej inšpekcie preukazuje služobným preukazom zamestnanca Štátnej školskej inšpekcie a poverením na výkon školskej inšpekcie podľa odseku 3.

(5) Školskí inšpektori sú pri výkone školskej inšpekcie oprávnení najmä vstupovať do priestorov škôl a školských zariadení, nazerať do dokumentácie škôl a školských zariadení, vyžadovať od orgánov štátnej správy v školstve [§ 2 písm. a), b), c), e) a f)] informácie a písomné podklady potrebné na plnenie svojich úloh. Na činnosť školských inšpektorov podľa tohto zákona a na ich oprávnenia a povinnosti pri vykonávaní školskej inšpekcie sa primerane vzťahujú osobitné predpisy.^{3f)}

(6) Školská inšpekcia podľa závažnosti zistených nedostatkov uplatňuje tieto opatrenia:

- a) odporúčanie,
- b) upozornenie,

- c) prijatie opatrení zo strany kontrolovaného subjektu,
- d) uloženie opatrení,
- e) uloženie záväzných pokynov na odstránenie zistených nedostatkov,
- f) zastavenie rozhodnutia riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia pri porušení všeobecne záväzných právnych predpisov.

(7) Výsledky zistení a hodnotení z inšpekčnej činnosti sa zaznamenávajú vo výstupných inšpekčných materiáloch formou záznamu a protokolu. Zistené poznatky a informácie sa súhrnne spracujú podľa potreby formou správy na základe výsledkov z vykonaných inšpekcií.

(8) Výstupné inšpekčné materiály obsahujú označenie inšpekčného orgánu, mená a priezviská školských inšpektorov, ktorí inšpekciu vykonali, označenie kontrolovaného subjektu, miesto a čas inšpekčného výkonu, predmet školskej inšpekcie, zistenia a ich hodnotenie, označenie dokladov a ostatných materiálov, o ktoré sa zistenia opierajú. Záznam a protokol podpisujú školskí inšpektori, ktorí sa na inšpekciu zúčastnili, a riaditeľ kontrolovaného subjektu po prerokovaní najneskôr do 14 dní po skončení inšpekcie.

(9) Výstupné inšpekčné materiály sú uložené v škole alebo v školskom zariadení a v príslušnom školskom inšpekčnom centre Štátnej školskej inšpekcie.

(10) Ak školský inšpektor zistí, že sa neodstránili nedostatky zistené školskou inšpekciou alebo sa neutvorili podmienky na výkon inšpekčnej činnosti, môže uložiť zodpovednému zamestnancovi poriadkovú pokutu vo výške od 500 Sk do 1 000 Sk. Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa nesplnenia povinnosti. Príjmy z pokút sú príjmami štátneho rozpočtu.

(11) Školskú inšpekciu nad odbornou zložkou prípravy na stredných zdravotníckych školách vykonáva Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 3f znie:

„3f) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe. Zákon č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach.“

13. Za § 8 sa vkladá § 8a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 8a Štátna školská inšpekcia

(1) Zriaďuje sa Štátna školská inšpekcia ako orgán štátnej správy v školstve; jej organizačnou súčasťou sú školské inšpekčné centrá. Štátna školská inšpekcia je vo svojej činnosti nezávislá, riadi sa zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(2) Štátna školská inšpekcia je rozpočtová organizácia⁴⁾ so sídlom v Bratislave zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva.

(3) Štátnu školskú inšpekciu riadi hlavný školský inšpektor, ktorého vymenúva a odvoláva minister školstva na päťročné funkčné obdobie. Hlavný školský inšpektor

- a) predkladá ministrovi školstva plán inšpekčnej činnosti na príslušný školský rok,
- b) predkladá ministrovi školstva správu o stave a úrovni výchovy a vzdelávania v školách a v školských zariadeniach za príslušný školský rok na základe inšpekčných zistení,

- c) predkladá ministerstvu návrhy na vyradenie školy a školského zariadenia zo siete škôl pri zistení závažných nedostatkov vo výchovno-vzdelávacom procese [§ 6 ods. 3 písm. a)] po predchádzajúcom prerokovaní so zriaďovateľom,
- d) vydáva školským inšpektorom poverenie na výkon školskej inšpekcie,
- e) navrhuje zriaďovateľovi po zistení závažných nedostatkov odvolanie riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia,
- f) utvára podmienky na spoluprácu školských inšpektorov so zriaďovateľmi.

(4) Hlavného školského inšpektora môže minister školstva odvolať, ak

- a) bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin,
- b) neplní si povinnosti podľa tohto zákona,
- c) poruší všeobecne záväzné právne predpisy platné v oblasti školstva.

(5) Podrobnosti o organizácii školskej inšpekcie, o plnení úloh školskej inšpekcie, postup pri jej vykonávaní a spôsob jej vykonávania, o činnosti hlavného školského inšpektora a školských inšpektorov pri vykonávaní školskej inšpekcie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 4 znie:

„4) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.“

14. V § 11a ods. 1 sa v prvej vete za slová „sa v“ vkladajú slová „školských zariadeniach,“; v druhej vete sa za predložku „v“ vkladajú slová „školských zariadeniach a“.

Súčasne v poznámke pod čiarou k odkazu 4b sa vkladá táto citácia:

„Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.“

15. V § 22 ods. 2 sa vypúšťajú čísla „7 a 8“.

16. V § 22 ods. 3 sa vypúšťajú čísla „7 a 8“.

17. Poznámka pod čiarou k odkazu 6 znie:

„6) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.“

18. Za § 22 sa vkladá § 22a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 22a Prechodné ustanovenia

(1) Orgánom školskej samosprávy ustanoveným pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa skončí ich funkčné obdobie ustanovením nových samosprávnych orgánov, a to najneskôr do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(2) Práva a povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov školských inšpektorov okresných úradov, krajských úradov a ministerstva, ktoré vznikli podľa doterajších právnych predpisov, prechádzajú od 1. januára 2000 na Štátnu školskú inšpekciu.

(3) Súčasne od 1. januára 2000 prechádzajú priestory a materiálne a technické vybavenie, ktoré slúžili školskej inšpekcii okresných úradov, krajských úradov a ministerstva, na Štátnu školskú inšpekciu, a to v rozsahu, v akom sa dohodne v delimitačnom protokole uzavretom medzi ministerstvom a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.“

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2000.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

